

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Pál Tibor ügyvéd által képviselt felperesnek a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság alperes ellen fogyasztóvédelmi ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében, mely perbe az alperes pernyertessége érdekében a dr. Ivanics Krisztina ügyvéd által képviselt beavatkozott, a Fővárosi Bíróság 12. sorszámu végzéssel kijavított, 2010. május 25. napján kelt 24.K.32.269/2009/11. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 13. és az alperesi beavatkozó által 14. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

i t é l e t e t:

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 24.K.32.269/2009/11. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (azaz ötvenezer) forint elsőfokú és 30.000 (azaz harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesi beavatkozónak 50.000 (azaz ötvenezer) forint elsőfokú és 30.000 (azaz harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 16.500 (azaz tizenhatezer-ötszáz) forint kereseti és 72.000 (azaz hetvenkettőezer) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

Az alperesi beavatkozó üzemelteti a weboldalt, amelyen 2008. október 30-án az alábbi hirdetések jelentek meg: „Üdülési csekket vásárolnék sürgősen kp-ben. Ha van neked, akkor hívj vagy küldj e-mailt.”(1539943), „Üdülési csekket vásárolnék a névérték 80%-ért. Ha szükséges, érte megyek és készpénzben fizetek.”(1476502),

„Üdülési csekket vásárolnék sürgősen kp-ben. Ha neked van, hívj vagy küldj e-mailt.” (1539949).

A hirdetések miatt a felperes panasszal fordult az elsőfokú fogyasztóvédelmi hatósághoz, amely a 2009. január 5. napján meghozott, KMF-00671-1/2009. számú határozatában kötelezte az alperesi beavatkozót, hogy 15 napon belül intézkedjen a honlapon közzétett, üdülési csekk adásvételére irányuló hirdetések eltávolításáról, egyidejűleg kötelezte a megtett intézkedésről szóló tájékoztatás megküldésére. Az elsőfokú fogyasztóvédelmi hatóság álláspontja szerint az alperesi beavatkozó magatartása a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény (új Grtv.) 10.§-át sértette, mert tilos olyan áru reklámja, amelynek forgalmazása jogszabályba ütközik, így jogsértő a másra át nem ruházható üdülési csekket népszerűsítő, annak adásvételét előmozdító gazdasági reklám közzététele. Az alperesi beavatkozó, mint a reklám közzétevőjének felelősségét – közvetítő szolgáltatóként – az elektronikus kereskedelmi szolgáltatásokról, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény (Ektv.) 7.§ (2)-(3) bekezdése, 10.§ b) pontja alapján állapította meg és kötelezte őt a jogsértő tartalom eltávolítására azzal, hogy bírság alkalmazását nem tartotta indokoltnak.

Az alperesi beavatkozó fellebbezése folytán eljáró alperes 2009. április 24. napján kelt HAJ-1134-3/2009. számú határozatában az elsőfokú határozatot megsemmisítette. Megállapította, hogy az üdülési csekk vételére irányuló szándék nem minősül a gazdasági reklámtevékenységről szóló 1997. évi LVIII. törvény (rég. Grtv.) 2.§ h) pontja szerinti gazdasági reklámnak, így jogsértés elkövetése nem állapítható meg. Elismerte, hogy az üdülési csekk a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 1. számú melléklete 8.3. pontja nem teszi lehetővé annak átruházását. Hangsúlyozta, hogy az alperesi beavatkozó, mint a gazdaszámitógépet biztosító szolgáltató („host”), közvetítő szolgáltatóként nem felelős az elhelyezett információk tartalmáért, szolgáltatása passzív, technikai jellegű közreműködés, így a felelősség alól akkor mentesül – mivel nem ő kezdeményezi a továbbítást, nem ő határozza meg az információ címzettjét, nem befolyásolja az információ tartalmát és nem is módosíthatja azt – , ha nincs tudomása az információval kapcsolatos jogellenes magatartásról, illetve, ha erről tudomást szerez, haladéktalanul intézkedik az információ eltávolítása iránt, vagy a hozzáférést nem biztosítja. A fentiekre figyelemmel az alperes a beavatkozó előzetes, levél és nem határozati formában történő felszólítását nélkülöző, határozati kötelezését nem tartotta jogszerűnek.

A felperes keresetében eljárási és anyagi jogi jogszabálysértésre hivatkozással kérte a közigazgatási határozatok hatályon kívül

helyezését és az elsőfokú hatóság új eljárásra kötelezését súlyosabb szankció kiszabása, és a jogsértéstől való eltiltás érdekében. Sérelmezte, hogy a hatóság az ügyintézési határidőt nem tartotta be és nem alkalmazott kellő visszatartó erővel bíró szankciót a jogsértővel szemben. Hiányolta a fogyasztók megtévesztése és a védjegyoltalomból eredő jog megsértése miatt a beavatkozó büntető jogi felelősségének megállapítását. Kérte a védjegybitorlás megtörténtének bírósági megállapítását. Állította, hogy a közzétett hirdetések gazdasági reklámok voltak, melyért a közzétevő felelősséggel tartozik a régi Grtv. 14.§ (1) bekezdése alapján. Utalt rá, hogy a jogsértővel szemben a régi Grtv. szankciórendszere szerint kellett volna fellépni. Vitatta az Ektv. alkalmazhatóságát és azt is, hogy a beavatkozó tárhelyszolgáltatást végez és emiatt felelőssége korlátozott.

Az elsőfokú bíróság az alperes határozatát - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte. Megállapította, hogy a felperes eljárási kifogása alapos, mert a hatóság az ügyintézési határidőt túllépte, ezt azonban nem tekintette az ügy érdemi elbírálására kiható jogszabálysértésnek. Rögzítette, hogy a felülvizsgált hatósági eljárásban az új Grtv. rendelkezései voltak az irányadók. Az új Grtv. 3.§ d) pontja alapján megállapította, hogy a vitatott elektronikus hirdetés gazdasági reklámnak minősült, mert vételi szándékot kifejező közlés volt, birtokba vehető, korlátozottan forgalomképes ingó dologra vonatkozott és a közlés célja az értékesítés, az igénybevétel előmozdítása volt. Erre vonatkozó határozati megállapítások miatt az alperesi beavatkozó felelősségét érintő felperesi kifogásokat érdemben vizsgálta és arra a következtetésre jutott, hogy az új Grtv. 23.§ (2) bekezdés a) pontja és az Ektv. 2.§ 1c) pontja alapján az alperes tévesen minősítette közvetítő szolgáltatónak az alperesi beavatkozót, mert az alperesi beavatkozó a tárhelyszolgáltatáson túlmenően - passzív, technikai jellegű tevékenységen túlmutató - egyéb tevékenységet is végzett, ezért az alperesi beavatkozó felelősségét nem az Ektv., hanem az új Grtv. szerint kellett volna megítélni. Rámutatott arra is, hogy az alperes a 2004. évi XXIX. törvény 141.§ (5) bekezdése alapján szignalizációra nem volt köteles, büntető ügyben feljelentést nem kellett tennie eltérő jogi álláspontja miatt, továbbá védjegy oltalom és védjegybitorlás körében hatáskör hiányában nem járhatott el.

A jogerős ítélet ellen az alperes és az alperesi beavatkozó is felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett az ügy érdemében történő határozathozatalt, illetőleg az első fokon eljáró bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Állította, hogy a jogerős ítélet

törvénytörő és megalapozatlan, mert a perbeli hirdetés az új Grtv. 3.§ d) pontja alapján nem tekinthető gazdasági reklámnak, mivel értékesítés előmozdításának sem nyelvtani, sem hétköznapi értelemben nem tekinthető az a közlés, amely csupán vételi szándékot fejez ki. Álláspontja szerint az értékesítés előmozdítása alatt a forgalmazást előmozdító tájékoztatást kell érteni, amely az 1997. évi CLV. törvény (Fgytv.) 2.§ r) pontja, illetőleg a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (Ker.tv.) 2.5. pontja szerinti fogalmak alapján az a tevékenység, amelyet a forgalmazó a termékei értékesítése, eladása érdekében fejt ki. Ebből eredően a vásárlási/vételi szándék kinyilvánítása nem felel meg a reklám fogalmának. A reklámfogalom célzati eleme körében kiemelte, hogy az igénybevételt előmozdító tevékenység alatt kizárólag olyan magatartás értendő, amikor is adott személyt arra ösztönöznek, hogy valamely árut használat érdekében szerezzen meg, használjon fel. Ettől eltérőnek tekintette a vételi szándékot kinyilvánító közlést. Másodlagosan arra hivatkozott, hogy az alperesi beavatkozó tárhelyszolgáltatónak minősül az Ektv. 2.§-a alapján. E körben kiemelte, hogy az alperesi beavatkozó az igénybe vevő által biztosított információt tárolja, mely cselekvés a közvetítő szolgáltatások egyik típusa. Hangsúlyozta, hogy a peres eljárás során sem került bizonyításra, hogy az internetes oldal üzemeltetése kihatott volna a hirdetések tartalmára. Nem tekintette többletcselekménynek a felhasználók által meghatározott tartamú hirdetések honlapon menürendszerben történő közzétételét, illetőleg önmagában a weboldal szerkesztését. Rámutatott arra, hogy nem bizonyította a felperes, hogy a honlapon közölt hirdetéseket még a megjelenés előtt az alperesi beavatkozó szerkeszteni, tartalmilag módosítani. Ez okból a bíróság döntését megalapozatlannak tekintette. Kiemelte, hogy a közvetítő szolgáltató felelőssége éppen azért specifikus, mert a tevékenysége jellegéből adódóan nincs ráhatása a hirdetés tartalmára, kizárólag utólag képes beavatkozni és szükség esetén eltávolítani az esetlegesen jogsértő vagy jogsértőnek vélt tartalmat.

Az alperesi beavatkozó felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet „megváltoztatását” és lényegében a felperes keresetének elutasítását, illetve a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte.

Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a Fővárosi Bíróság ítéletének rendelkező része nem tartalmaz teljes körű döntést a felperes kereseti kérelmeiről, tekintve, hogy a felperes eljárási szabálysértésre is hivatkozott, mely kifogását az elsőfokú bíróság ugyan alaptalannak találta, de annak elutasításáról külön nem rendelkezett.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem reagált a peres felek összes kérelmére és nyilatkozatára.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem kötelezte a felperest a peres eljárás során hivatkozott európai bírósági ítéletek pontos

megjelölésére és becsatolására, továbbá nem értékelte a felperes terhére ezen konkrét adatokat nélkülöző hivatkozást. Állította, hogy az elsőfokú bíróság az új Grtv. 3.§ d) pontját tévesen értelmezte és jogsértően állapította meg, hogy a kifogásolt közlések - weboldalon közzétett hirdetések - gazdasági reklámnak minősültek; a jogerős ítélet sérti az Ektv. 2.§ 1c) pontját is, mert tévesen tartalmazza, hogy nem minősül közvetítő szolgáltatónak és felelőssége nem az Ektv. 10.§ b) pontja szerint alakul. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által értékelt és a közvetítői szolgáltatás körén kívül eső szerkesztői tevékenység ténylegesen a tárhelyszolgáltatás alapvető működési kereteinek kialakítását, a hirdetésfeladás menetének, az oldal külső megjelenésének és az egyes apróhirdetési kategóriáknak a kidolgozását célozta. Hangsúlyozta, hogy a hirdetések előzetes ellenőrzésére sem lehetősége, sem szándéka nincs, a tevékenysége, érdekeltisége egyértelműen és kizárólagosan a hirdetés elhelyezésére lehetőséget biztosító tárhelyszolgáltatásra terjed ki, mely egy passzív, technikai jellegű szolgáltatás és mellőz minden egyéb közvetítői tevékenységet. Közvetítői szolgáltatói minőségére tekintettel állította, hogy reklámjogi felelősségére az új Grtv. 23.§ (2) bekezdésének rendelkezéseit kellett alkalmazni és felelőssége a közvetítői szolgáltatókra vonatkozó szabályok szerint áll fenn.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megalapozottan és a jogszabályok helyes értelmezése folytán jutott arra a következtetésre, hogy az alperesi és az elsőfokú közigazgatási határozat törvényt sértő.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmeket a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmek keretei között vizsgálta.

Az alperes és az alperes beavatkozó felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint alapos.

Az alperesi beavatkozó a felülvizsgálati kérelmében konkrét jogszabálysértés megjelölése nélkül kifogásolta az elsőfokú bíróság eljárását, így a rendelkező rész tartalmát, a peres felek előadásainak elmaradt értékelését, illetve az európai bírósági ítéletekre történő és konkrétumokat nélkülöző felperesi érvelés elutasításának elmaradását, amelyeket a Legfelsőbb Bíróság pontos jogszabályhelyre való hivatkozás hiányában érdemben nem vizsgálhatott.

A Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a perben vitatott hirdetést gazdasági reklámnak

minősítette. Az új Grtv. 3.§ d) pontja - sem a régi Grtv. 2.§ h) pontja - alapján a vételi szándék közlése nem tekinthető a reklámfogalom körébe tartozó közlésnek, mivel annak célja nem a termék értékesítésének, vagy más módon történő igénybevételenek előmozdítása. A kifogásolt hirdetés egyetlen célja a vételi szándék közlése volt, ezért az alperesi beavatkozó által működtetett honlapon közzétett apróhirdetés nem tekinthető gazdasági reklámnak.

A hirdetés az alperesi beavatkozó által működtetett honlapon került közzétételre, ennek tartalma az üdülési csekk vételére/eladására irányult. Az üdülési csekk a a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (Szja.tv.) 69.§ (1) bekezdés g/ga) pontja és az 1. melléklet 8.3. pontja értelmében a felperes által névre szólóan kibocsátott utalvány, mely csak meghatározott szolgáltatásra váltható be. Az üdülési csekk ebből következően csak azon személy által használható fel, akinek a nevére azt kiállították és csak meghatározott szolgáltatások ellenértékének kiegyenlítésére szolgálhat, pénzre jogszerűen nem váltható. Az üdülési csekk vásárlására vonatkozó közlés a fenti rendelkezések szerint jogellenes átruházásra, megszerzésre irányuló akaratot, ügyletet tükröz, így az tartalmánál fogva jogszerűen nem tehető közzé.

Tekintettel arra, hogy ennek az apróhirdetésnek a közzétételére internetes honlapon került sor, vizsgálnia kell az Ektv. rendelkezései alapján, hogy az alperesi beavatkozó az Ektv. 2.§ 1/lc) pontja alapján tárhelyszolgáltató, közvetítő szolgáltató, vagy sem és a felelőssége fennáll-e az apróhirdetés közzétételéért, a közzététel lehetővé tételéért, az adatátvitelért.

A perben a Pp. 324.§ (1) bekezdése folytán a közigazgatási perben alkalmazandó Pp. 164.§ (1) bekezdése alapján a felperesnek kellett volna bizonyítania, hogy az alperesi beavatkozó a közvetítő szolgáltatáson túlmutató tevékenységet végez, a közlés tartalmát megjelentetés előtt ismeri, azt befolyásolni képes. Ilyen érdemi bizonyításra a perben nem került sor.

Az alperes és az alperesi beavatkozó helytállóan hivatkozott arra a felülvizsgálati kérelmében, hogy az alperesi beavatkozó közvetítő szolgáltatónak, ezen belül tárhelyszolgáltatónak minősül. Az alperesi beavatkozó által megszabott felhasználási feltétel - a weblap működtetésével összefüggésben - meghatározott méretű digitális tárhely rendelkezése bocsátására vonatkozik, ahol a felhasználó a maga által megválasztott információt helyezi el és teszi azt hozzáférhetővé. Az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a tárhelyszolgáltatáson túlmutató, egyéb tevékenységek végzését állapította meg és erre tekintettel az alperesi beavatkozót nem tekintette közvetítő szolgáltatónak. Az elsőfokú bíróság a weboldal szerkesztését, a hirdetések tartalmi kritériumának állítását mint további tevékenységek végzését tévesen minősítette, és okszerűtlenül jutott arra a következtetésre, hogy ezek az egyéb

tevékenységek túlmutatnak a tárhelyszolgáltatáson. Az alperes és az alperesi beavatkozó is helytállóan hivatkozott arra – és ezt az alperesi beavatkozónak a weboldal használatára vonatkozó felhasználási feltételei is alátámasztják –, hogy a weboldal szerkesztése a közzétett tartalmat nem érinti, kizárólag a tárhelyszolgáltatás működési kereteinek kialakítására, a hirdetésfeladás menetének és az oldal megjelentetésének biztosítására, az egyes apróhirdetési kategóriáknak a kidolgozására, használatára irányul. A hirdetés közzététele, a hirdetésfeladás folyamata az alperesi beavatkozó által nem kontrollált, abban semmilyen szerepet nem vállal, így nem is szerkeszti a hirdetéseket és tartalmilag nem is ellenőrzi azokat a feladás előtt. A felhasználói feltételekben szereplő tájékoztatások, figyelmeztetések, figyelemfelhívások, továbbá az előzetes, technikai jellegű feltételek meghatározása, pl. a karakterek számát tekintve, a szolgáltatás igénybevételének kritériumairól való tájékoztatásnak minősül és nem a hirdetés tartalmi vagy az oldal olyan tartalmú szerkesztésének, amelyek a hirdetések lényegére is kihatnak. A felperes tárhelyszolgáltatói tevékenysége csupán információs és technikai jellegű, passzív tevékenység, ezért helytállóan állapította meg az alperes, hogy a felperes közvetítő szolgáltató, tárhelyszolgáltató, így a felelősségére az Ektv. 10.§ b) pontja szerinti rendelkezést kell alkalmazni.

Az Ektv. 7.§ (3) bekezdése értelmében a közvetítő szolgáltató nem köteles ellenőrizni az általa csak továbbított, tárolt, hozzáférhetővé tett információt. Az alperesi beavatkozó felelőssége az Ektv. 10.§ b) pontja alapján akkor áll fenn, ha az igénybe vevő által biztosított információ jogellenességéről tudomást szerzett és nem intézkedik haladéktalanul az információ eltávolításáról, vagy a hozzáférés biztosításának kizárásáról.

Mindezekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy az alperes megalapozott határozatot hozott, amikor az Ektv. 10.§ b) pontja szerinti felelősség megállapításához előírta az előzetes felszólítást a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 94.§ (1) bekezdés a) pontja megfelelő alkalmazásával és a szankció alkalmazhatóságát csak arra az esetre helyezett kilátásba, ha a felszólítás ellenére a jogsértés megszüntetéséről az alperesi beavatkozó nem gondoskodik. Az elsőfokú bíróság jogszabályt sértett, amikor a felperes keresetének helyt adva az alperesi határozat törvényességének hiányát megállapítva az új Grtv. szerinti felelősség vizsgálatát írta elő. Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet a Pp. 275.§ (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és a felperes keresetét a Pp. 339.§ (1) bekezdésében foglalt feltétel hiányában elutasította.

A pervesztes felperes a Pp. 270.§ (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése és 83.§ (1) bekezdése alapján köteles az alperes és az alperesi beavatkozó elsőfokú és felülvizsgálati eljárásban felmerült költségei megfizetésére. A perköltség összegét a Legfelsőbb Bíróság a perben kifejtett munka arányában és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (3) és (5) bekezdése alapján állapította meg.

A felperes személyes illetékmentessége folytán a tárgyi illetékfeljegyzési jog miatt előzetesen le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 43.§ (3) bekezdése szerinti kereseti és 50.§ (1) bekezdése alapján megállapított kétszeres összegű felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a szerint az állam viseli.

Budapest, 2011. június 1.

Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke, Dr. Tóth Kincső sk. előadó bíró, Dr. Kalas Tibor sk. bíró